

UZASADNIENIE

WYROKU W CAŁOŚCI

Decyzją z 19.08.2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. po rozpoznaniu wniosku z 29.06.2020 r. odmówił W. G. prawa do renty z tytułu wypadku w szczególnych okolicznościach zaistniałego w dn. 1.10.2018 r., argumentując, że zdarzenie nie mieści się w katalogu wypadków w szczególnych okolicznościach zawartym w art. 2 ustawy z 30.10.2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków i chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz.U. z 2002 r., poz. 1674), ponieważ wnioskodawca brał udział przy usuwaniu drzewa z prywatnej posesji, zatem nie była to własność publiczna, jednocześnie informując wnioskodawcę, że w celu przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia powinien złożyć stosowny wniosek. (decyzja k. 65 akt ZUS)

Wnioskodawca uznał powyższą za krzywdzącą i złożył od niej odwołanie wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do renty z tytułu wypadku w szczególnych okolicznościach zaistniałego w dn. 1.10.2018 r. na podstawie art. 2 ustawy z 30.10.2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków i chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz.U. z 2002 r., poz. 1674) w zw. z art. 26 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 pkt 1 ustawy z 24.08.1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, argumentując, że w czasie zdarzenia, w wyniku którego doznał obrażeń ciała w postaci wieloodłamowego przestawowego złamania końca dalszego kości ramiennej z oderwaniem obu nakłycki i błočka ze znacznym przemieszczeniem odłamów lewej ręki wykonywał funkcję strażaka jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, która została zadysponowana przez (...) w Z. do miejsca zagrożenia przy działaniach mających na celu usunięcie bezpośredniego niebezpieczeństwa dla życia i zdrowia wywołanego klęską żywiołową w postaci wichury tzn. silnego wiatru, który powalił drzewo na budynek mieszkalny. (odwołanie k. 3)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie. (odpowiedź na odwołanie k. 5)

W piśmie procesowym z 22.02.2021 r. pełnomocnik wnioskodawcy podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie. (pismo procesowe pełnomocnika wnioskodawcy k. 14)

Na rozprawie w dn. 24.02.2021 r. pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie. (e-prot. z 24.02.2021 r.: 00:00:55)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Wnioskodawca - W. G. (urodz. (...)) jako druh – ochotnik strażak, kierowca ratownik Ochotniczej Straży Pożarnej w G. w dn. 1.10.2018 r. wraz z załogą pojechał do usunięcia skutków klęski żywiołowej tzn. do usunięcia powalonego w wyniku wichury drzewa na budynek mieszkalny w miejscowości J. ul. (...). (bezsporne)

Zgłoszenie zostało zadysponowane ok. godz. 16.55 przez Powiatowe S. Kierowania w Z.. Po pewnym czasie na miejsce zgłoszenia dojechała (...) w Z.. Akcja była prowadzona wspólnie z Państwową Strażą Pożarną, do której należy decyzja o przystąpieniu do działań ratowniczych. Przed rozpoczęciem akcji dokonano rozpoznania. Ponieważ nie było możliwości podjechania podnośnika do powalonego drzewa dowódca zdecydował, że drzewo zostanie ścięte z drabiny. Po rozstawieniu drabiny wnioskodawca wszedł na nią przypinając się do niej podpinką na czas wykonania pracy. Przy pomocy piły spalinowej ścinał poszczególne fragmenty drzewa, a pozostali drhowie –

ochotnicy odciągali gałęzie na ziemię. Po zakończeniu pracy wnioskodawca wyłączył pilę i ok. godz. 17.25 zaczął schodzić z drabiny na dół. Podczas schodzenia po drabinie wnioskodawca poślizgnął się na stopniu drabiny i upadł z wysokości ok. 3 m na taras budynku. Pierwszej pomocy wnioskodawcy udzielono na miejscu, a następnie wezwano pogotowie ratunkowe, które zabrało wnioskodawcę do szpitala w Z..

Ze zdarzenia sporządzono protokół powypadkowy z 3.04.2019 r. nr (...), w którym stwierdzono, że przedmiotowy wypadek jest wypadkiem w związku z pełnieniem służby, gdyż spełnia przesłanki z art. 3 ust.1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (DZ.U. z 2015 r., poz. 1242 ze zm.) tj. zdarzeniem nagłym, wywołanym przyczyną zewnętrzną pozostającym w związku z udziałem w działaniach ratowniczych, powodujących uraz. Wnioskodawca 3.04.2019 r. podpisał rzeczony protokół powypadkowy nie wnosząc do niego żadnych zastrzeżeń.

(bezsporne, meldunek o wypadku lekkim ratownika k. 43 akt ZUS, protokół powypadkowy k. 44-45 akt ZUS, protokoły przesłuchania świadków z 27.03.2019 r., z 29.03.2019 r., z 27.03.2019 r. k. 60-62 akt ZUS)

W wyniku opisanego zdarzenia wnioskodawca doznał obrażeń ciała w postaci w postaci wieloodłamowego przestawowego złamania końca dalszego kości ramiennej z oderwaniem obu naktykci i bloczka ze znacznym przemieszczeniem odłamów lewej ręki . (bezsporne, a nadto karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 11 dokumentacji medycznej wnioskodawcy w aktach ZUS)

Powyższy stan faktyczny był w całości bezsporny i został odtworzony na podstawie dokumentów zalegających w aktach ZUS-owskich, których autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron a i Sąd nie znalazł powodów by czynić to z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie skutkuje zmianę zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 984 ze zm.) za wypadek uzasadniający przyznanie świadczeń uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło:

- 1) przy ratowaniu innych osób od grożącego ich życiu niebezpieczeństwa;
- 2) przy chronieniu własności publicznej przed grożącą jej szkodą;
- 3) przy udzielaniu przedstawicielowi organu państwowego lub organu samorządu terytorialnego pomocy przy spełnianiu czynności urzędowych;
- 3a) przy wykonywaniu prac związanych ze spisami powszechnymi;
- 4) przy ściganiu lub ujęciu osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa lub przy chronieniu innych osób przed napaścią;
- 5) przy wykonywaniu funkcji radnego lub członka komisji rady wszystkich jednostek samorządu terytorialnego albo przy wykonywaniu przez sołtysa czynności związanych z tym stanowiskiem;
- 6) przy wykonywaniu funkcji ławnika w sądzie;

- 7) w czasie zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych realizowanych przez jednostki organizacyjne systemu oświaty, zajęć w szkole wyższej lub zajęć na studiach doktoranckich albo w czasie odbywania praktyki przewidzianej organizacją studiów lub nauki;
- 8) przy pracy w Ochotniczych Hufcach Pracy na innej podstawie niż umowa o pracę;
- 9) przy pracy wykonywanej w ramach terapii zajęciowej w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami, o których mowa w przepisach o działalności leczniczej;
- 10) przy wykonywaniu bezpośredniej ochrony przed klęskami żywiołowymi;
- 11) przy wykonywaniu funkcji członka komisji powołanej przez organ państwowy lub organ samorządu terytorialnego do przeprowadzenia wyborów lub referendum;
- 12) przy wykonywaniu świadczeń przez wolontariusza, o którym mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688, 1570 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 284);
- 13) w trakcie uczestnictwa w centrum integracji społecznej;
- 14) przy wykonywaniu przez bezrobotnego prac społecznie użytecznych, o których mowa w art. 73a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482, 1622, 1818 i 2473 oraz z 2020 r. poz. 278);
- 15) przy odbywaniu praktyki absolwenckiej w rozumieniu ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich (Dz. U. z 2018 r. poz. 1244);
- 16) przy odbywaniu stażu uczniowskiego, o którym mowa w art. 121a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910).

Zgodnie zaś z art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowe Straży Pożarnej (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 961 ze zm.) strażakowi jednostki ochrony przeciwpożarowej, a także członkowi ochotniczej straży pożarnej, zwanemu dalej „osobą poszkodowaną”, który w związku z udziałem w działaniach ratowniczych lub ćwiczeniach doznał uszczerbku na zdrowiu lub poniósł szkodę w mieniu, przysługuje renta z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy.

Natomiast w art. 26 ust. 4 pkt 1 w/w ustawy postanowiono, że renty, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2, przysługują osobom poszkodowanym będącym członkami ochotniczych straży pożarnych oraz członkom ich rodzin - na zasadach, w trybie i wysokości określonych w przepisach o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach.

W realiach n/n sprawy wnioskodawca podczas zdarzenia z 1.10.2018 r. uległ wypadkowi przy usuwaniu skutków wichury w postaci powalonego drzewa na budynek mieszkalny jako strażak ochotniczej straży pożarnej w G.. Z przytoczonych powyżej przepisów wynika, że wnioskodawca nabył prawo do renty z tytułu wypadku powstałego w szczególnych okolicznościach zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 i 10 ustawy zaopatrzeniowej w zw. z art. 26 ust. 1 pkt 2 i ust.1 pkt 4 ustawy o ochronie przeciw pożarowej. Sąd zważył bowiem, że zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy zaopatrzeniowej działaniem ratowniczym jest usuwanie skutków klęsk żywiołowych. Zdaniem Sądu wnioskodawca w dniu zdarzenia w wyniku, którego uległ wypadkowi uczestniczył w takiej akcji. Sąd zważył, że była to akcja zarządzona przez Powiatowe S. Kierowania w Z., była prowadzona wspólnie z Państwową Strażą Pożarną, do którego należy decyzja o zasadności przystąpienia do działań ratowniczych. Podkreślić należy, że strażak nie ma uprawnień do weryfikacji zasadności decyzji o przystąpieniu do działań ratowniczych usuwania skutków klęsk żywiołowych. Słusznie przy

tym pełnomocnik wnioskodawcy zauważył, że skutki klęsk żywiołowych likwiduje się z uwagi na zagrożenie bez różnicowania na mienie prywatne i publiczne. Zdaniem Sądu w świetle bezspornych faktów należało zatem uznać, że wnioskodawca 1.10.2018 r. uległ wypadkowi, który jest wypadkiem zrównanym z wypadkiem w szczególnych okolicznościach.

Z tych względów Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, o czym orzekł, jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

Ponadto Sąd Okręgowy zważył, że w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od którego wniesiono odwołanie (art. 477⁹ i art. 477¹⁴ kpc) i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli sądu zarówno pod względem jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności. Postępowanie sądowe zmierza do kontroli prawidłowości lub zasadności zaskarżonej decyzji, a w związku z tym wykluczone jest rozstrzygnięcie przez sąd, niejako w zastępstwie organu rentowego, żądań zgłaszanych w toku postępowania odwoławczego, które nie były przedmiotem zaskarżonej decyzji. Tak jednoznacznie wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego (np. postanowienie z dnia 22.02.2012r., II UK 275/11, wyrok z dnia 29.11.2000r., II UKN 759/1999). W przypadku ewentualnych żądań zgłoszonych w toku postępowania odwoławczego, Sąd, stosownie do treści art. 477¹⁰ § 2 kpc, przekazuje je do rozpoznania organowi rentowemu.

W niniejszej sprawie przedmiotem zaskarżonej decyzji była odmowa prawa do renty w związku z wypadkiem w szczególnych okolicznościach ze względu na negowanie przez pozwanego, że wypadek, któremu uległ wnioskodawca w dniu 1.10.2018 r. jest wypadkiem zrównany z wypadkiem w szczególnych okolicznościach. Decyzja ta nie dotyczyła natomiast w ogóle ustalenia niezdolności wnioskodawcy do pracy w związku z wypadkiem, dlatego konieczne było przekazanie pozwanemu organowi rentowemu do rozpoznania sprawę w zakresie ustalenia niezdolności do pracy w związku z wypadkiem, o czym orzeczono na podstawie art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. w punkcie 2 sentencji wyroku.

A.P.